

Curs 9

Conectivitate: algoritmul lui Dijkstra.
Rețele de transport: algoritmi de flux maxim

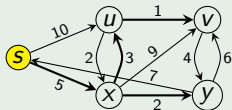
- ① Problema celor mai ușoare căi de la un nod sursă într-un digraf ponderat
 - **Algoritmul lui Dijkstra**
- ② Rețele de transport și fluxuri
 - Flux maxim
 - Rețele reziduale, drumuri de creștere
 - **Algoritmul Ford-Fulkerson**
 - Aplicații

Drumuri minime de la un nod sursă precizat

Se dă un digraf ponderat simplu $G = (V, E)$ cu
 $w : E \mapsto \mathbb{R}^+$ și un nod sursă $s \in V$

Se dorește pentru fiecare nod $x \in V$ accesibil din s , o cea mea
ușoară cale $\rho : s \rightsquigarrow x$, precum și greutatea ei $w(\rho)$

Exemplu



$[s]$ cu $w([s]) = 0$

$[s, x, u]$ cu $w([s, x, u]) = 8$

$[s, x]$ cu $w([s, x]) = 5$

$[s, x, u, v]$ cu $w([s, x, u, v]) = 9$

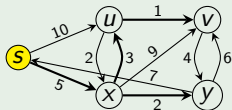
$[s, x, y]$ cu $w([s, x, y]) = 7$

Drumuri minime de la un nod sursă precizat

Se dă un digraf ponderat simplu $G = (V, E)$ cu
 $w : E \mapsto \mathbb{R}^+$ și un nod sursă $s \in V$

Se dorește pentru fiecare nod $x \in V$ accesibil din s , o cea mai
ușoară cale $\rho : s \rightsquigarrow x$, precum și greutatea ei $w(\rho)$

Exemplu



$[s]$ cu $w([s]) = 0$

$[s, x, u]$ cu $w([s, x, u]) = 8$

$[s, x]$ cu $w([s, x]) = 5$

$[s, x, u, v]$ cu $w([s, x, u, v]) = 9$

$[s, x, y]$ cu $w([s, x, y]) = 7$

Observație

- Problema poate fi rezolvată cu **algoritmul lui Warshall**:
 - Calculează cele mai ușoare căi existente pentru orice pereche de noduri
 - Are complexitatea $O(|V|^3)$ și calculează prea mult

Există un algoritm mai eficient, dacă nodul sursă este fixat?

Algoritmul lui Dijkstra

Descriere informală

Propus de E. Dijkstra în 1956 pentru a rezolva problema anterioară

1 Se atribuie

- o greutate tentativă $d(x)$ pentru calea cea mai ușoară la fiecare nod x .
- un nod precedent $\pi(x)$ fiecărui nod x pe calea cea mai ușoară de la s la x .

Inițial avem $d(x) = \begin{cases} 0 & \text{dacă } x = s, \\ \infty & \text{dacă } x \neq s \end{cases}$ $\pi(x) = \begin{cases} \text{nedef} & \text{dacă } x = s \\ s & \text{dacă } x \neq s \end{cases}$

unde *nedef* este o valoare specială care indică inexistența unui nod părinte.

- 2 Crează o mulțime Q de **noduri nevizitate**. Inițial, $Q := V$, și ține evidența unui **nod curent** crt .
- 3 Alege $crt := \text{nod}$ din Q cu $d(crt) = \min\{d(x) \mid x \in Q\}$, și elimină crt din Q .
- 4 Pentru fiecare vecin $x \in Q$ al lui crt actualizează valorile tentative ale lui $d(x)$ și $\pi(x)$ astfel:

Dacă $d(crt) + w((crt, x)) < d(x)$ atunci
 $d(x) := d(crt) + w((crt, x))$ și $\pi(x) := crt$.

Acest pas de actualizare se numește **pas de relaxare** a arcului $(crt, x) \in E$.

- 5 Dacă $Q = \emptyset$ atunci **stop**, altfel **goto 3**.

Algoritmul lui Dijkstra

Pseudocod pentru operațiile auxiliare

► Inițializare

INITOSURSA (G, s)

pentru fiecare $v \in V$

$d(v) := \infty$

$\pi(v) := s$

$d(s) := 0$

$\pi(s) := null$

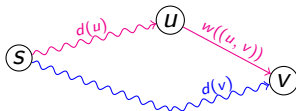
► Pasul de relaxare a unui arc (u, v)

RELAXEAZA (u, v)

Dacă $d(v) > d(u) + w((u, v))$

$d(v) := d(u) + w((u, v))$

$\pi(v) := \pi(u)$



Algoritmul lui Dijkstra

Pseudocod

DIJKSTRA(G, w, s)

1 **INITOSURSA**(G, s)

2 $Q := V$

3 **while** $Q \neq \emptyset$

4 $u := \text{EXTRACTMIN}(Q)$

5 **for** fiecare vecin v al lui u pentru care $v \notin Q$

6 **RELAXEAZA**(u, v)

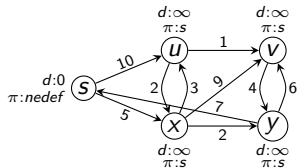
Complexitate temporală:

- ▶ Algoritmul original: $O(|V|^2)$
- ▶ Algoritmul îmbunătățit cu o coadă cu prioritate minimă:
 $O(|E| + |V| \cdot \log |V|)$

Algoritmul lui Dijkstra

Exemplu ilustrat: prima buclă **while**

CONVENȚIE: Nodurile nemarcate încă (cele din Q) sunt albe; celelalte sunt cenușii

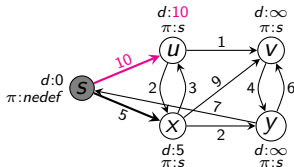
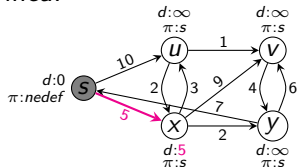


Configurația produsă de $\text{INITIALIZESINGLESOURCE}(G, s)$:

$$Q = \{s, x, y, u, v\}$$

Se selectează $s = \text{EXTRACTMIN}(Q)$

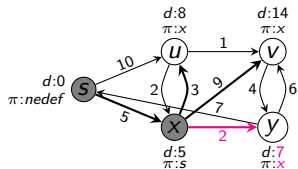
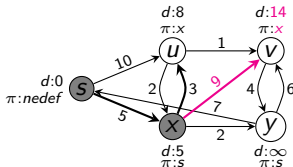
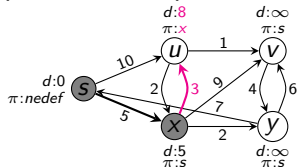
Se relaxează toate arcele care pleacă din s spre noduri nevizitate încă:



Algoritmul lui Dijkstra

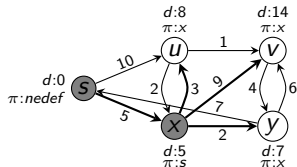
Exemplu ilustrat: a doua buclă **while**

Se selectează și marchează x , și se relaxează toate arcele care pleacă din x spre noduri nemarcate:

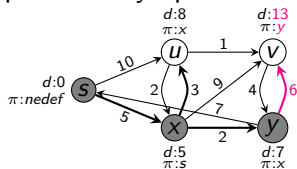


Algoritmul lui Dijkstra

Exemplu ilustrat: a treia buclă **while**

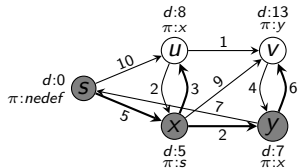


Se selectează și marchează y , și se relaxează toate arcele care pleacă din y spre noduri nemarcate:

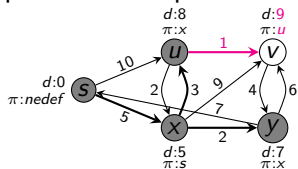


Algoritmul lui Dijkstra

Exemplu ilustrat: a patra buclă **while**

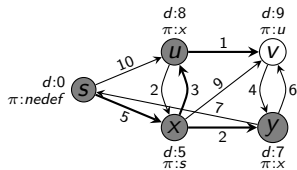


Se selectează și marchează u , și se relaxează toate arcele care pleacă din u spre noduri nemarcate:



Algoritmul lui Dijkstra

Exemplu ilustrat: a cincea buclă **while**



$$d(s) = 0$$

$$\pi(s) = nedef$$

$$d(x) = 5$$

$$\pi(x) = s$$

$$d(u) = 8$$

$$\pi(u) = x$$

$$d(y) = 7$$

$$\pi(y) = x$$

$$d(v) = 9$$

$$\pi(v) = u$$

- Se selectează și marchează v
- N-a mai rămas de relaxat nici un arc \Rightarrow algoritmul se oprește.

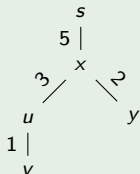
Din valorile lui π și d putem extrage căile cele mai ușoare:

- ▶ la s : $[s]$ cu greutatea $w([s]) = d(s) = 0$
- ▶ la x : $[s, x]$ cu greutatea $w([s, x]) = d(x) = 5$
- ▶ la u : $[s, x, u]$ cu greutatea $w([s, x, u]) = d(u) = 8$
- ▶ la y : $[s, x, y]$ cu greutatea $w([s, x, y]) = d(y) = 7$
- ▶ la v : $[s, x, u, v]$ cu greutatea $w([s, x, u, v]) = d(v) = 9$

Arborele celor mai ușoare căi de la un nod sursă

Funcția π calculată de algoritmul lui Dijkstra determină un arbore G_π cu rădăcina s , în care fiecare nod $x \neq s$ are părintele $\pi(x)$.

Exemplu (Arborele G_π pentru digraful simplu ponderat G ilustrat)



Observație

Orice ramură a lui G_π de la nodul sursă s la un nod x este o cale cea mai ușoară de la s la x .

- 1 T. H. Cormen, C. E. Leiserson, R. L. Rivest. Secțiunea **25.2** din *Introduction to Algorithms*. MIT Press, 2000.
- 2 O implementare în C++ a algoritmului lui Dijkstra poate fi descărcată de pe pagina web a cursului (click [aici](#))

Rețele de transport și fluxuri

Definiții intuitive (neformale)

Rețea de transport: Graf orientat în care muchiile modelează fluxuri de materiale între noduri (litri de lichid, amperi de electricitate, etc.)

- Fiecare muchie are o **capacitate maximă**.
- Se dorește stabilirea unui **flux de resurse** de la un nod **sursă (producătorul)** la un nod **destinație (consumatorul)**.

Flux \approx debitul de deplasare a resurselor de-a lungul muchiilor.

Problema debitului maxim: Care este debitul maxim al unui flux de resurse de la sursă la destinație, fără să se violeze nici o constrângere de capacitate maximă ale muchiilor?

Rețele de transport

Model matematic

Definiție (Rețea de transport)

Un graf orientat $G = (V, E)$ în care fiecare muchie $(u, v) \in E$ are o **capacitate** $c(u, v) \geq 0$ și două noduri speciale:

- o **sursă** s și
- o **destinație** t .

Dacă $(u, v) \notin E$, se consideră că $c(u, v) = 0$.

Scriem $u \rightsquigarrow v$ pentru a indica existența unei căi de la u la v , și presupunem că **fiecare nod** $v \in G$ **este pe o cale de la** s **la** t , adică există o cale $s \rightsquigarrow v \rightsquigarrow t$.

Observație

O rețea de transport este un graf conex, deci $|E| \geq |V| - 1$.

Definiție

Un **flux** în o rețea de transport G este o funcție $f : V \times V \rightarrow \mathbb{R}$ care satisface 3 condiții:

Restricție de capacitate: Pentru toți $u, v \in V$, $f(u, v) \leq c(u, v)$.

Antisimetrie: pentru toți $u, v \in V$, $f(u, v) = -f(v, u)$.

Conservarea fluxului: Pentru toți $u \in V - \{s, t\}$, $\sum_{v \in V} f(u, v) = 0$.

$f(u, v)$ se numește **fluxul net** de la nodul u la v . **Valoarea** fluxului f este $|f| = \sum_{v \in V} f(s, v)$, adică, fluxul total de rețea care pleacă din sursă.

Problema fluxului maxim

Se dă o rețea de transport G cu sursa s și destinația t ,

Să se găsească un flux cu valoare maximă de la s la t .

Rețele de transport și fluxuri

Noțiuni auxiliare

- Fluxul pozitiv de rețea care intră într-un nod v este

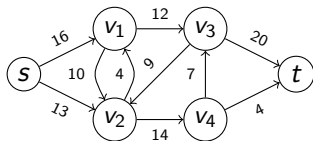
$$\sum_{\substack{u \in V \\ f(u,v) > 0}} f(u, v)$$

- Fluxul pozitiv de rețea care pleacă dintr-un nod v este

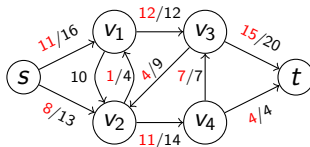
$$\sum_{\substack{u \in V \\ f(v,u) > 0}} f(v, u)$$

⇒ Din conservarea fluxului rezultă că pentru orice nod $v \notin \{s, t\}$:
fluxul pozitiv care intră în v = fluxul pozitiv care pleacă din v .

Exemplu de rețea de transport



(a)



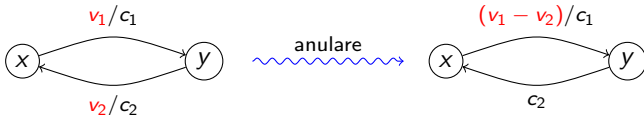
(b)

- (a) Rețea de transport $G = (V, E)$ cu muchiile etichetate cu capacitățile lor. Sursa este s , destinația este t .
- (b) Un flux f în rețeaua de transport G cu valoarea $|f| = 19$. Sunt indicate doar fluxurile pozitive. Dacă $f(u, v) > 0$, muchia (u, v) este etichetată cu $f(u, v)/c(u, v)$. (Notația cu '/' separă fluxul de capacitate; nu reprezintă împărțire.) Dacă $f(u, v) \leq 0$, muchia (u, v) este etichetată doar cu capacitatea ei.

Rețele de transport

Ștergerea tuturor fluxurilor negative de rețea – regula de anulare

Dacă $v_1 \geq v_2 > 0$ atunci

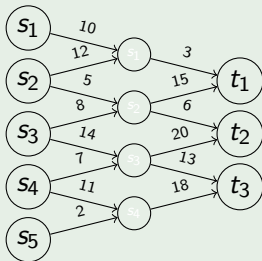


- Doar fluxurile pozitive de rețea reprezintă transporturi ce au loc.
- Aplicații ale regulii de anulare
 - elimină fluxurile negative de rețea.
 - nu violează cele 3 restricții ale rețelelor de transport:
 - 1 constrângerea de capacitate
 - 2 antisimetria
 - 3 conservarea fluxului

Surse și destinații multiple

- O problemă de debit maxim poate avea surse multiple s_1, \dots, s_m și destinații multiple t_1, \dots, t_n .
- O astfel de problemă poate fi redusă la o problemă echivalentă cu o singură sursă și o singură destinație:
 - adaugă o **supersursă** s și o **superdestinație** t
 - adaugă muchii orientate (s, s_i) cu $c(s, s_i) = \infty$ pentru $i = 1..m$
 - adaugă muchii orientate (t_j, t) cu $c(t_j, t) = \infty$ pentru $j = 1..n$

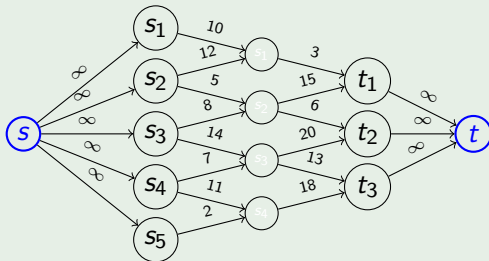
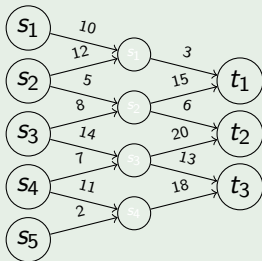
Exemplu



Surse și destinații multiple

- O problemă de debit maxim poate avea surse multiple s_1, \dots, s_m și destinații multiple t_1, \dots, t_n .
- O astfel de problemă poate fi redusă la o problemă echivalentă cu o singură sursă și o singură destinație:
 - adaugă o **supersursă** s și o **superdestinație** t
 - adaugă muchii orientate (s, s_i) cu $c(s, s_i) = \infty$ pentru $i = 1..m$
 - adaugă muchii orientate (t_j, t) cu $c(t_j, t) = \infty$ pentru $j = 1..n$

Exemplu



Operații cu fluxuri

Convenții de notație

- Se presupun date:
 - o rețea de transport $G = (V, E)$
 - o funcție f de la $V \times V$ la \mathbb{R}
 - mulțimile de noduri X, Y (adică, $X \subseteq V, Y \subseteq V$)
 - nodul $u \in V$.
- Atunci
 - $f(X, Y)$ reprezintă suma $\sum_{x \in X} \sum_{y \in Y} f(x, y)$.
 - $f(u, X)$ reprezintă suma $\sum_{x \in X} f(u, x)$.
 - $f(Y, u)$ reprezintă suma $\sum_{y \in Y} f(y, u)$.
 - $X - u$ reprezintă mulțimea $X - \{u\}$.

Remarcă. Dacă f este un flux pentru $G = (V, E)$ atunci $f(u, V) = 0$ pentru toți $u \in V - \{s, t\}$. Acest fapt rezultă din conservarea fluxului $\Rightarrow f(V - \{s, t\}, V) = 0$.

Lemă

Fie $G = (V, E)$ o rețea de transport și f un flux în G . Dacă $x, Y, Z \subseteq V$ atunci

- $f(X, X) = 0$
- $f(X, Y) = -f(Y, X)$
- Dacă $X \cap Y = \emptyset$ atunci
 - ▶ $f(X \cup Y, Z) = f(X, Z) + f(Y, Z)$, și
 - ▶ $f(Z, X \cup Y) = f(Z, X) + f(Z, Y)$

Se observă că:

$ f = f(s, V)$	cf. definiției
$= f(V, V) - f(V - s, V)$	cf. lemei precedente
$= f(V, V - s)$	cf. lemei precedente
$= f(V, t) + f(V, V - \{s, t\})$	cf. lemei precedente
$= f(V, t)$	cf. conservării fluxului

Definiție

Dacă f_1, f_2 sunt fluxuri în o rețea de transport G iar $\alpha \in \mathbb{R}$, atunci

- **suma fluxurilor** f_1 și f_2 este funcția $f_1 + f_2$ de la $V \times V$ la \mathbb{R} definită de

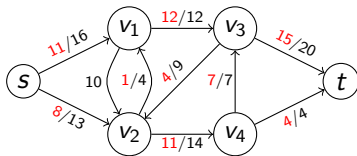
$$(f_1 + f_2)(u, v) := f_1(u, v) + f_2(u, v) \quad \text{pentru toți } u, v \in V.$$

- **produsul scalar** αf_1 este fluxul definit de funcția de la $V \times V$ la \mathbb{R} astfel încât

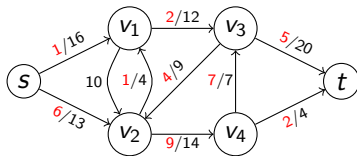
$$(\alpha f_1)(u, v) := \alpha f_1(u, v) \quad \text{pentru toți } u, v \in V.$$

Operații cu fluxuri

Exemple



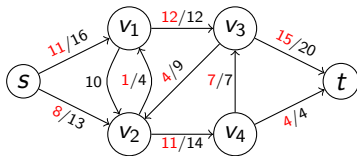
(a) G și f_1



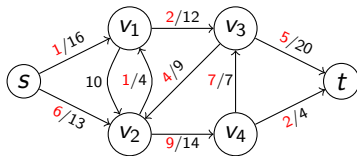
(b) G și f_2

Operații cu fluxuri

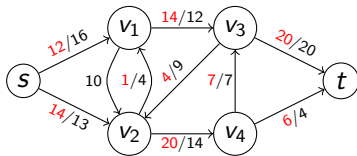
Exemple



(a) G și f_1



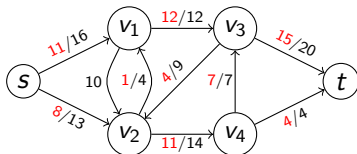
(b) G și f_2



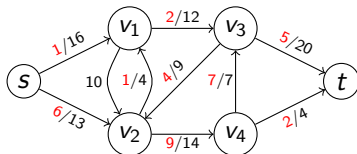
(c) G și $f_1 + f_2$

Operații cu fluxuri

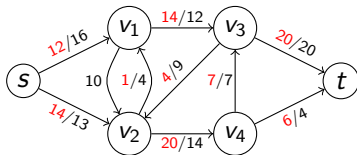
Exemple



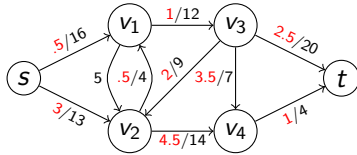
(a) G și f_1



(b) G și f_2



(c) G și $f_1 + f_2$



(d) G și αf_2 când $\alpha = \frac{1}{2}$

Un flux trebuie să satisfacă 3 constrângeri: restricția de capacitate, antisimetria și conservarea fluxului.

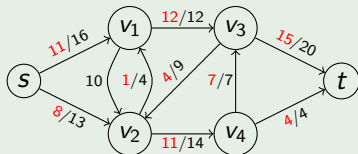
- 1 Care proprietăți nu sunt păstrate de sumele de flux?
- 2 Care proprietăți nu sunt păstrate de produsul scalar al fluxului?
- 3 Să se arate că dacă f_1, f_2 sunt fluxuri și $0 \leq \alpha \leq 1$, atunci $\alpha f_1 + (1 - \alpha) f_2$ este flux.

Rețele reziduale

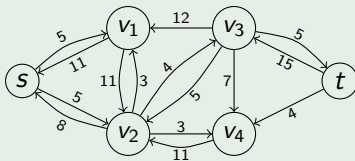
Ipoteze: $G = (V, E)$: rețea de transport; f : flux în G .

- **capacitatea reziduală** a unei muchii (u, v) este $c_f(u, v) := c(u, v) - f(u, v)$.
- **rețea reziduală** a lui G indusă de f este rețeaua de transport $G_f = (V, E_f)$ unde $E_f = \{(u, v) \in V \times V \mid c_f(u, v) > 0\}$, iar capacitatea fiecărei muchii (u, v) este $c_f(u, v)$.

Exemplu



(a) G și f



(b) G_f

Remarcă. În general, $|E_f| \leq 2|E|$.

Fluxuri în rețele reziduale

Proprietăți

Fie G o rețea de transport, f un flux în G , și rețeaua reziduală G_f . Dacă f' este un flux în G_f atunci $f + f'$ este flux în G cu valoarea

$$|f + f'| = |f| + |f'|.$$

DEMONSTRAȚIE.

- **Antisimetria** are loc deoarece $(f + f')(u, v) = f(u, v) + f'(u, v) = -f(v, u) - f'(v, u) = -(f(v, u) + f'(v, u)) = -(f + f')(v, u)$.
- Pentru **constrângerile de capacitate** se observă că $f'(u, v) \leq c_f(u, v)$ pentru toți $u, v \in V$, deci $(f + f')(u, v) = f(u, v) + f'(u, v) \leq f(u, v) + (c(u, v) - f(u, v)) = c(u, v)$.
- Pentru **conservarea fluxului** observăm că

$$\begin{aligned}\sum_{v \in V} (f + f')(u, v) &= \sum_{v \in V} (f(u, v) + f'(u, v)) \\ &= \sum_{v \in V} f(u, v) + \sum_{v \in V} f'(u, v) = 0 + 0 = 0.\end{aligned}$$

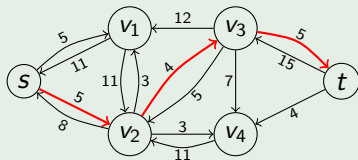
În final avem că

$$|f + f'| = \sum_{v \in V} (f + f')(s, v) = \sum_{v \in V} (f(s, v) + f'(s, v)) = \sum_{v \in V} f(s, v) + \sum_{v \in V} f'(s, v) = |f| + |f'|.$$

Drumuri de creștere

Un **drum de creștere** al unei rețele de transport G și a unui flux f este o cale simplă de la s la t în rețeaua reziduală G_f .

Exemplu (Drum de creștere)



OBSERVAȚII.

- Fiecare muchie (u, v) a unui drum de creștere admite un flux net pozitiv suplimentar fără ca să violeze capacitatea muchiei.
- În acest exemplu am fi putut trimite cel puțin **4 unități în plus de la s la t** de-a lungul drumului de creștere marcat, fără a viola vreo restricție de capacitate (Remarcă: capacitatea reziduală minimă pe drumul de creștere marcat este 4).

Drumuri de creștere (continuare)

- **Capacitatea reziduală** a unui drum de creștere p este dată de

$$c_f(p) := \min\{c_f(u, v) \mid (u, v) \text{ este pe } p\}.$$

Lemă

Fie $G = (V, E)$ o rețea de transport cu un flux f , p un drum de creștere în G_f , și $f_p : V \times V \rightarrow \mathbb{R}$ definit de

$$f_p(u, v) := \begin{cases} c_f(p) & \text{dacă } (u, v) \text{ este pe } p, \\ -c_f(p) & \text{dacă } (v, u) \text{ este pe } p, \\ 0 & \text{în celelalte cazuri.} \end{cases}$$

Atunci f_p este un flux în G_f cu valoarea $|f_p| = c_f(p) > 0$.

Corolar

Fie $G = (V, E)$ o rețea de transport cu fluxul f , și p un drum de creștere în G_f . Fie f_p fluxul definit ca în lema precedentă. Atunci $f + f_p$ este un flux în G cu valoarea $|f'| = |f| + |f_p| > |f|$.

Metoda Ford-Fulkerson

Produce un flux maxim pentru o rețea de transport G :

FORD-FULKERSON-METHOD(G, s, t)

1 inițializează fluxul f cu 0

2 **while** există un drum de creștere p

3 crește fluxul f de-a lungul lui p

4 **return** f

- Metoda Ford-Fulkerson este corectă deoarece are loc următorul rezultat:

Un flux este maxim dacă și numai dacă rețeaua lui reziduală nu conține drumuri de creștere.

Metoda Ford-Fulkerson

Produce un flux maxim pentru o rețea de transport G :

FORD-FULKERSON-METHOD(G, s, t)

1 inițializează fluxul f cu 0

2 **while** există un drum de creștere p

3 crește fluxul f de-a lungul lui p

4 **return** f

- Metoda Ford-Fulkerson este corectă deoarece are loc următorul rezultat:

Un flux este maxim dacă și numai dacă rețeaua lui reziduală nu conține drumuri de creștere.

- ▷ Vom demonstra acest lucru.

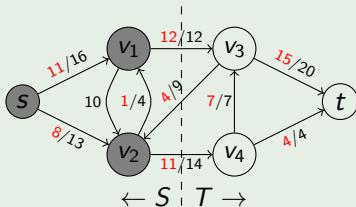
Noțiuni auxiliare: tăietură, capacitate a unei tăieturi.

Definiție

O **tăietură** (S, T) a unei rețele de transport $G = (V, E)$ este o partiție a lui V în S și $T = V - S$ astfel încât $s \in S$ și $t \in T$.

Fluxul net de-a lungul tăieturii (S, T) este $f(S, T)$. **Capacitatea** tăieturii (S, T) este $c(S, T)$.

Exemplu



$$S = \{s, v_1, v_2\}$$

$$T = \{v_3, v_4, t\}$$

$$f(S, T) = f(v_1, v_3) + f(v_2, v_3) + f(v_2, v_4) = 12 + (-4) + 11 = 19$$

$$c(S, T) = c(v_1, v_3) + c(v_2, v_4) = 12 + 14 = 26$$

Lemă

Fluxul net de-a lungul oricărei tăieturi (S, T) este $f(S, T) = |f|$.

Corolar

Pentru orice flux f și orice tăietură (S, T) avem $|f| \leq c(S, T)$.

Teoremă (Flux maxim – tăietură minimă)

Dacă f este un flux în o rețea de transport $G = (V, E)$ cu sursa s și destinația t , atunci condițiile următoare sunt echivalente:

- 1 f este un flux maxim în G .
- 2 G_f nu conține drumuri de creștere.
- 3 $|f| = c(S, T)$ pentru o tăietură (S, T) a lui G .

Teorema flux maxim – tăietură minimă

- (1) \Rightarrow (2) Prin contradicție: Presupunem că f este flux maxim în G și că G_f are n drum de creștere p . Atunci $f + f_p$ ar fi un flux G cu valoare strict mai mare decât $|f|$, contradicție.
- (2) \Rightarrow (3) Presupunem că G_f nu are drum de creștere de la s la t . Fie $S = \{v \in V \mid \text{există un drum de la } s \text{ la } v \text{ în } G_f\}$ și $T = V - S$. Atunci (S, T) este tăietură deoarece $s \in S$ și $t \notin S$. Pentru orice pereche de noduri $(u, v) \in S \times T$ avem $v(u, v) = c(u, v)$ deoarece în caz contrar $(u, v) \in E_f$ și $v \in S$. Rezultă că $|f| = f(S, T) = c(S, T)$.
- (3) \Rightarrow (1) Știm că $|f| \leq c(S, T)$ pentru toate tăieturile (S, T) ale lui G . Din condiția $|f| = c(S, T)$ rezultă că f este flux maxim.

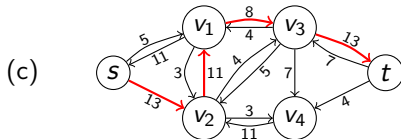
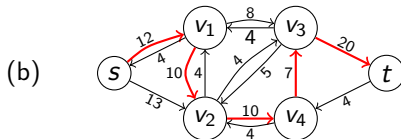
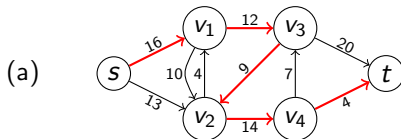
Algoritmul Ford-Fulkerson de bază

```
FORD-FULKERSON( $G, s, t$ )  
1 for fiecare muchie  $(u, v)$  a lui  $G$   
2    $f(u, v) := 0$   
3    $f(v, u) := 0$   
4 while  $\exists$  drum  $p$  de la  $s$  la  $t$  în  $G_f$   
5    $c_f := \min\{c_f(u, v) \mid (u, v) \text{ este în } p\}$   
6   for fiecare muchie  $(u, v)$  în  $p$   
7      $f(u, v) := f(u, v) + c_f(p)$   
8      $f(v, u) := -f(u, v)$ 
```

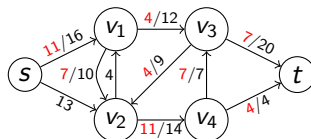
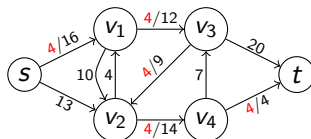
Algoritmul Ford-Fulkerson de bază

Exemplu ilustrat: inițial, $|f| = 0$

Rețea reziduală G_f cu
drum de creștere (linia 4)



Flux net ce rezultă din
adăugarea lui f_p la f



... ..

Exercițiu: să se deseneze grafurile pentru pașii rămași ai algoritmului lui Ford-Fulkerson.

Algoritmul Ford-Fulkerson de bază

Analiza complexității

- Timpul de execuție depinde de felul cum se calculează drumul de creștere p în linia 4 a algoritmului.

Algoritmul Ford-Fulkerson de bază

Analiza complexității

- Timpul de execuție depinde de felul cum se calculează drumul de creștere p în linia 4 a algoritmului.
- IPOTEZĂ: toate muchiile au numere întregi ca și capacități (adică $0, 1, 2, \dots$).

Algoritmul Ford-Fulkerson de bază

Analiza complexității

- Timpul de execuție depinde de felul cum se calculează drumul de creștere p în linia 4 a algoritmului.
- IPOTEZĂ: toate muchiile au numere întregi ca și capacități (adică $0, 1, 2, \dots$).
 - Dacă capacitățile sunt numere raționale, le putem înlocui cu numere întregi făcând o operație de scalare corespunzătoare.

Algoritmul Ford-Fulkerson de bază

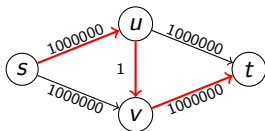
Analiza complexității

- Timpul de execuție depinde de felul cum se calculează drumul de creștere p în linia 4 a algoritmului.
- IPOTEZĂ: toate muchiile au numere întregi ca și capacități (adică $0, 1, 2, \dots$).
 - Dacă capacitățile sunt numere raționale, le putem înlocui cu numere întregi făcând o operație de scalare corespunzătoare.
- O implementare directă a algoritmului FORD-FULKERSON durează $O(E \cdot |f^*|)$ unde f^* este fluxul maxim găsit de algoritm.

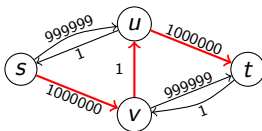
Motiv: bucla **while** din liniile 4-8 se execută de cel mult $|f^*|$ ori deoarece valoarea fluxului crește cu cel puțin 1 de fiecare dată.

Analiza complexității

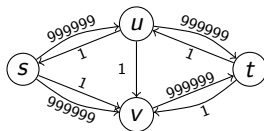
Un exemplu care durează $\Theta(E \cdot |f^*|)$



(a)



(b)

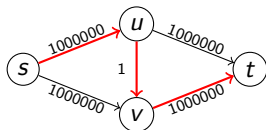


(c)

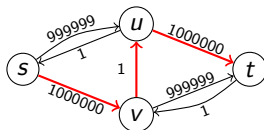
- Un flux maxim f^* în rețeaua de transport (a) are $|f^*| = 2000000$. A alegere proastă de drum de creștere cu capacitatea 1 este marcată cu roșu.
- (b) și (c) ilustrează rețelele reziduale produse după creșterea cu drumul de creștere marcat cu roșu.

Analiza complexității

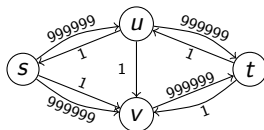
Un exemplu care durează $\Theta(E \cdot |f^*|)$



(a)



(b)



(c)

- Un flux maxim f^* în rețeaua de transport (a) are $|f^*| = 2000000$. A alegere proastă de drum de creștere cu capacitatea 1 este marcată cu roșu.
- (b) și (c) ilustrează rețelele reziduale produse după creșterea cu drumul de creștere marcat cu roșu.
- Complexitatea algoritmului se îmbunătățește dacă p în linia 4 se calculează folosind o căutare în lățime care garantează că p este o cale *cea mai scurtă* de la s la t în rețeaua reziduală, în care fiecare muchie are o distanță unitară (greutate) \Rightarrow algoritmul **Edmonds-Karp** cu complexitatea $O(|V| \cdot |E|^2)$.

Aplicații și extensii

Aplicația 1: Cuplaje în grafuri bipartite

Fie $B = (V, E)$ un graf bipartit între submulțimile V_1 și V_2 ale lui V .

Definiție (cuplaj, cuplaj maxim)

Un **cuplaj** în B este o mulțime de muchii $C \subseteq E$ cu proprietatea că oricare 2 muchii din C nu au un capăt comun. Cuplajul C este **maxim** dacă are un număr maxim de muchii.

Calculul unui cuplaj maxim în $B = (V_1 \cup V_2, E)$ se poate face astfel:

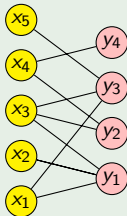
- 1 Extindem B cu 2 noduri noi: s (sursă) și t (destinație), apoi cu arcuri cu capacitatea 1 de la s la toate nodurile din V_1 , și de la toate nodurile din V_2 la t . Toate muchiile lui G se orientează de la V_1 la V_2 , cu capacitatea 1.
- 2 Se calculează un flux maxim de la s la t .

Aplicații și extensii

Aplicația 1: Cuplaje în grafuri bipartite

Construirea unei rețele de flux pentru un graf bipartit:

Exemplu

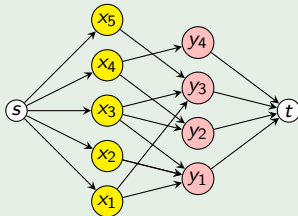


Aplicații și extensii

Aplicația 1: Cuplaje în grafuri bipartite

Construirea unei rețele de flux pentru un graf bipartit:

Exemplu

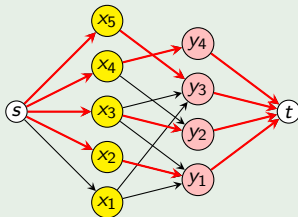


Aplicații și extensii

Aplicația 1: Cuplaje în grafuri bipartite

Construirea unei rețele de flux pentru un graf bipartit:

Exemplu



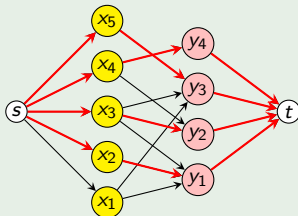
Cuplaj maxim $C = \{(x_2, y_1), (x_3, y_2), (x_4, y_4), (x_5, y_3)\}$

Aplicații și extensii

Aplicația 1: Cuplaje în grafuri bipartite

Construirea unei rețele de flux pentru un graf bipartit:

Exemplu



Cuplaj maxim $C = \{(x_2, y_1), (x_3, y_2), (x_4, y_4), (x_5, y_3)\}$

Teoremă

Fie G rețeaua de flux construită pentru un graf bipartit $B = (V_1 \cup V_2, E)$ și f un flux maxim în G . Atunci mulțimea muchiilor (u, v) ale lui f cu $u \in V_1$, $v \in V_2$ și $f(u, v) = 1$ este un cuplaj maxim în B .

Aplicații și extensii

Aplicația 2: Flux maxim de cost minim

Problemă

$G = (V, E)$: rețea de transport în care muchiile (u, v) au asociate, pe lângă o capacitate, și un cost unitar $cost(u, v) \geq 0$.

Un **flux maxim de cost minim** în G este un flux maxim f în G pentru care suma

$$\sum_{(u,v) \in E} f(u, v) \cdot cost(u, v)$$

este minimă.

Aplicații și extensii

Aplicația 2: Flux maxim de cost minim

Soluție: Adaptare a algoritmului Edmonds-Karp

- Se asociază costuri la toate muchiile din rețelele reziduale ale unui flux f :
 - muchia (u, v) are costul $cost(u, v)$ dacă $c(u, v) > f(u, v)$ în rețeaua originală
 - muchia (u, v) are costul $-cost(u, v)$ dacă $f(u, v) < 0$ în rețeaua originală
- În loc de drum cel mai scurt de la sursa s la destinația t , se caută un drum p de la s la t cu cost minim în rețeaua reziduală.
 - p poate fi găsit cu algoritmul lui Bellman-Ford.
- Apoi, fluxul va fi incrementat pe drumul p cu valoarea maximă posibilă (=minimul diferențelor dintre capacitate și flux pentru fiecare arc de pe drum).

Capitolul **27** din

- T. H. Cormen, C. E. Leiserson, R. L. Rivest. *Introduction to Algorithms*. MIT Press, 2000.